

Spetsiaalne fond

Pedagoogiline Ühing «Võru Seminar»

TEATED V (LXIII)

SP 1939
S 5170

22. septembril 1939.

Ilmuvad 8 korda aastas.

8. a a s t a k ä i k.

SISU: Omade keskel — Muljeid seminaripere suvipäevilt — Enn Tuuling. Õppejutu näiteid — H. Kaur. Lehekülgi „mustast raamatust“. — Vitold Budkovsky — In memoriam. Organisatsiooni teateid.

Omade keskel.

Muljeid seminaripere suvipäevilt.

Enn Tuuling.

Seminaripere kokkutulek on kujunenud igasuviseks kauniks traditsiooniks. Seda hakkad juba varakult ootama, juba siis, kui märtsipäike meelitab esimesi

nukrasse üksindusse langeb siis otsekui helklev päikesekiir mälestus noist kauneist päevist. Ja sa ei ole enam ükski...

Tänavused suvipäevad olid 29. ja

Seminaripere 29. VII 1939. a.

arglikke veepiisku jääpurikatesse katuseräästal ja kui õhus aimed uut kevadet. Ent eks ole selles kokkutulekuski midagi kevadist, värskendavat, mis kisub kaasa, kallates soontesse uut elujõudu ja südamesse tööindu ja tahet. See aitab saada üle pikkadest pilkastest sügis- ja talveõhtutest, mil aknale koputab vihm või vihiseb tuisuul mööda seinu. Sellesse

30. juulil. Laupäeva hommikul kella 10.00 paiku võis märgata „Valge Maja“ ümbruses tavalisest suuremat liikumist. Sammutakse kas üksikult või salgana sisse oma endise alma mater'i uksest. Nagu vanasti koolipäevilgi. Kitsas ja hämaras koridoris kajab elav ja rõõmus jutukõmin. Need on varasemad kohalejõudjad, kes silmitsevad huviga juurdetulijaid.

Palju rõõmsaid tervitusi ja tugevaid südamlikke käepigistusi. Sää! kuski seisab ka vana Jahu, kõikemõistev häätahtlik naeratus näol. Temal on täna töö-, kuid ühtlasi ka pidupäev. Ja-jaa, eks ta ole oma pika eluea kestel näinud nii mõndagi!

Kui esimesed soojad tervitused vahetatud, minnakse üles saali. Otse ukse kõrvale on oma „büroo“ lahti lõõnud meie ühingu „varadevalitseja“ Karl. Targu ja kavalalt, et keegi ilma veeringeid ohverdamata tema laekasse uksest sisse ei saaks lipsata. Ja samas liigub vilkalt meie pere vaimline isa J. Käis. Kõiki ta näeb, kõigile ruttab vastu, kõigil surub tugevalt kätt. Südamlikult ja häätahtlikult nagu ikka. Kui esimene jälle-nägemise palavus tsipa on lahtunud, võetakse rühmiti pinkidel istet. Vanad koolisõbrad leiavad üksteist. On ju nii palju küsida ja vastata, muide kui üle hulga aja kohatakse. Rõõmus sumin lakkab vaid siis, kui ühingu esimees J. Käis tugeva käteplagina saatel astub kõnetooli, et avada seekordset kokkutulekut. Need on südamlikud tervitussõnad, mis ta lausub. Meenuvad aktused koolipäevilt. Sama ladusalt, sama veenvalt, sama seesmise tule ja soojusega kõneleb ta. Ainult vanemaks on ta jäänud. Aeg on tikkinud hõbedasi niite ta juustesse.

J. Käisi avasõnade järele kõneleb prof. P. Tarvel teemal „Avalik arvamus ühiskondliku kasvatuses tegurina“. (Ettekande kokkuvõte ilmub järgmises numbris. Toim.).

Üldkoosolekule järgneb vaba aeg, mida kasutatakse pallimänguks, pildistamiseks ja muuks vabaks tegevuseks. Pildistamisel tuleb ilmsiks, et väga paljud kaasvõitlejad on endid varustanud moodsate fotoaparaatidega. Keegi tähen-

dab, et kui asi sellases tempos edasi läheb, on varsti pildistajaid rohkem kui pildistatavaid. Kv. Lohk tahab ka laulu teha, ent imelikul kombel on laulurahvas tasapisi kuhugi ära kadunud.

Õhtul kella 21.00 paiku kogutakse jälle „Valge Maja“ ruumidesse. Imelik tunne haarab südant, vaadeldes neid omainimesi nii suurel arvul koos. Paljusid neid näed sageli siin-sää! ent mõnd üpris harva. Mõte kandub tagasi seminaripõlvesse. Tänapäev oma askelduste ja muredega vaob kuhugi kaugele ja sa oled jälle noor seminarist. Samad ruumid, samad tuttavad näod. Ja kui teraselt silmitseda — polegi need kooliõed ja -vennad väga palju muutunud, ei väliselt ega maneerideltki, olgugi, et mõned on juba tublisti üle kümne aasta koolipingist eemal olnud. Viirastub äkki ajus, nagu polekski koolipõlvest nii palju aastaid möödunud, nagu oleks see alles eile olnud...

Ettekannetelt siirduetakse teelauda, kus istutakse lõbusas keskustelus ja ühislaulu tehes paar mõnusat tundi. Sellele järgneb iseenesestmõistetavalt tants, mis kestab hiliste öötundideni. Vana Jahu all koridoris ei saa magamisele mõeldagi ja egas ta seda nii väga tahagi, sest on ju aastas vaid üks päev, mis neis ruumes on seminariperelaste päralt...

Järgmisel hommikul, ja see on pühapäev, sõidetakse omnibusel Munamäele. Haanja mägede, orgude ja vaiksete metsajärvede vahel kaob aeg imekiirelt. Ent kuna õhtul ootab juba paljusid meie inimesi KÕ laager Võru kasarmutes, peame võrdlemisi varakult lahkuma. Seminaripäevad on sedapuhku möödas. Hüvasti kaasvõitlejad ja loodetava jälle-nägemiseni tuleval suvel!

Õppejutu näiteid*)

H. Kaur.

Karjas. (2. õppeaasta.)

5. oktoobril 1938. a.

Õpetaja: Kevadel, pärast koolitöö lõppu läksid lapsed koju suvepuhkusele...

— Mina hakkasin karjas käima... Mina aitasin kodus ema... Ma läksin vanematega heinaajal heinale... Mina olin heinaajal perenaine... Ma käisin võõra juures karjas...

Õpetaja: Hommikul karjaga metsa minnes on karjane tusane... — Karjane peab hommikul vara tõusma... Ta on unine... Mul oli hommikul väga magus uni... Ema laskis mul hommikul kauem magada, läks ise seniks karja... Mind äratas perenaine hommikul mitu korda, enne kui sain jalad alla...

Õpetaja: Varsti, kui päike tõuseb kõrgemale, on kuulda karjamaalt laulu ja kilkamist...

— Pikapääle läheb uni silmist... Ma hakkasin karjas alati, kui unine olin, koeraga mängima... Mul oli naabri karjamaaga piirid koos. Kui naabrikarjane ka jõudis piirile, oli väga lõbus olla — lasksime võidu uperpalli, kui külm oli, tegime tule üles, lasksime söepüssi, hüplesime üle tuleaseme, laulsime ja lõime kurni... Mina õpetasin koera istuma... Ma käisin küll päris üksinda karjas, aga polnud siiski igav. Meisterdasin noaga igasuguseid asjakesi, tegin isegi luude emale; vahel lugesin juturaamatuid...

Õpetaja: Igakord pole karjase amet kerge... — Minul oli kiiniajal karjas raske olla, sest loomad tikkusid vägisi laiali... Meil oli niisugune lehm, kui päike vähegi kõrgemale tõusis, siis kohe saba selga ja

Tartu täienduskursuste iseseisev töö. Üldmetoodilist õppejutust vt. Joh. Käis, „Isetegevus ja indiv. tööviis.“

— koju... Minul tikkusid omad lehmad kiiniajal naabri vilja... Ma pidin tihti loomadeta koju minema — kõik kadusid metsa... Mul oli tihti nutt varaks, kui loomad läbi vilju koju kadusid...

Õpetaja: Mitte ükski kiiniajal pole karjasel halb karjas olla... — Minul oli siis ka halb karjas olla, kui välku löi ja müristas... Mina kardan äikest ja ajasin kohe karja koju, kui hakkas müristama... Minu karjamaa oli kodust kaugel, ma küll ei saanud karja koju ajada... Välk löi minu karjas korraga kaks lehma surnuks. Sest saadik kardan koledasti äikest... Ka sügisel on karjas halb olla, kui alaliselt sajab külma vihma... Külмага ei püsi loomad väljal...

Õpetaja: Karjasel on igapäev ka vaba aega...

— Kui ma lõunaajal karja koju ajasin, läksin marjule... Minule tegi vend õnge ja ma läksin kalale... Mina läksin teiste lastega suplema...

Õpetaja: Karjane karjaga lõunaajal koju jõudes, ei unusta ka oma abilist...

— Ma sõin kõige enne ise, mis üle jäi andsin Murile... Mina otsisin kohe omale abilisele toidu valmis, alles siis hakkasin ise sööma... Minu ema söötis seni koera, kuni ma ise sõin...

Õpetaja: Pärast lõunavaheaega hakkavad loomad laudas ammuma...

— Siis ajame jälle loomad karjamaale... Loomad hakkavad süüa tahtma... Mina ajan oma loomad alles kella kuue ajal, õhtupoolikul välja... Perenaine saatis mind alati kell 4 pärast lõunat karjaga metsa...

Õpetaja: Päikese loojumisel aeti kari koju ja karjase tööpäev oli möödas.

K o k k u v õ t e: Karjane tõuseb hommikul vara üles ja ajab karja karjamaale.

Kiiniajal aetakse kari lõunaks varem koju, siis loomad ei püsi. Äikese ajal ja sügisel halbade ilmadega on karjas paha olla. Ilusa ilmaga on karjas elu lõbus. Hääks abiliseks karjas on koer.

Lehm — meie toitja.

28. veebruaril 1939. a.

Õpetaja: Karjase elu on küll raske, aga ta „käsualused“ ei jää temaga võlglasteks...

— Lehm annab meile selle eest maitsvat piima... Meie saame ka lehmalt võid ja koort... Ka hapupiim on häa, eriti suvel kuumaga... Minule maitseb ka kohupiim ja sõir...

Õpetaja: Kui on kodus palju lehmi, ei jõua me kõike piima ära tarvitada...

— Meil viiakse kõik piim meiereisse, aga ostame meiereist tagasi võid... Meie küll ei vii piima meiereisse, sest meil on koorelahutaja, mis eraldab kohe piimast koore. Koorest teeme võid. Muist võid müüme ära... Meie hapendame piima niisama ja saame ka koort...

Õpetaja: Lehm ei tasu meie karjaveava ainult piimaga...

— Meil müüdi lehm ära ja saadi palju raha... Meil jäi lehm haigeks ja tapeti ära. Saime pastlanahka ja vorste... Meie saame ka piimast raha ja võime osta raha eest, mis tahame.

Õpetaja: Mõnikord saame lehmast rohkem piima ja raha, teinekord vähem...

— Kui meie lehma eest hästi hoolitseme, siis saame rohkem piima... Tublist lehmast saame ka rohkem raha... Meil antakse alati lõunavaheajal, kui loomad koju aetakse, heinu... Meil tehakse alati „mõskmeid“... Meil antakse ka vett juua, kuhu jahu on segatud... Iseäranis talvel antakse meil loomadele hästi süüa, siis ei käi nad metsas ja ei saa ise toitu otsida...

Õpetaja: Meil on laudas pääle lehmade veel väiksemaid loomi...

— Need on mullikad ja vasikad... Meil käivad ka vasikad suvel karjas... Meie laudas on ka lambaid...

Kokkuvõte: Lehm annab meile piima. Piimast saame: hapupiima, kohupiima, sõira, koort ja või. Võid valmistatakse kodus ja piimatalituses. Piim viiakse piimatalitusse, mille eest saame raha. Noored veised on: vasikas, mullikas.

Urbe- ja kevadepüha lõbusid.

31. märtsil 1939. a.

Õpetaja: Talve lõbud on juba ammu lõppenud, aga ka kevad meeldib meile...

— Kevadel saame murule mängima... Nüüd tulevad meie sulissõbrad tagasi... Aed hakkab haljendama... Ma leidsin juba pajuurbi. Kui ilusad nad olid!... Meie aias on juba sarapuulgi ilusad urvad... Mina käisin eile ojakaldal, kus ka leppadel olid ilusad urvad...

Õpetaja: Kevad toob ka tähtsaid päevi...

— Homme on esimene aprill... Varsti on ka kevadepühad... Enne kevadepühi on urbepüha. Piibliloos on sellel päeval veel teine nimetus — palmipuudepüha...

Õpetaja: Urbepüha hommikul peame vara üles tõusma...

— Muidu saame peksta... Mineval urbepühadel peksin ma venda ja isa... Mina sain õe käest peksta... Mina peitsin urvad õhtul ära ja hommikul vara peksin kõik kodused üles...

Õpetaja: Nädal pärast urbepüha on meil uued lõbud...

— Siis on kevadepühad ja keedetakse mune... Mina värvisin mineval pühadel palju kirjuseid mune... Meie teeme ka kiige... Mina koksisin mineval pühadel õe muna katki... Vend lõi mu ilusa ristiema kingitud muna puumunaga päris sodiks... Minule meeldib

väga kiikumine... Pöörhällil kiikumine on kõige huvitavam...

Õpetaja: Kiikumisel tuleb olla ettevaatlik...

— Ma kukkusin kord kiigelt maha... Mul hakkas ka kord kiigel pää ringi käima. Sain viimasel minutil veel maha... Mina võin kiikuda kui kõrgele tahes, ei lähe pää ümber... Nägin, kuidas kord keegi noormees kukkus kiigelt ja jäi pooluimaselt maha lamama...

Õpetaja: Kevadepühadel on veel teisi nimetusi...

— Nende nimed on veel munapähad, kiigepähad, ülestõusmispähad ja lihavõtted...

Õpetaja: Kevadepühade hommi-

kul soovime koduseile häid pühi, aga me tahaksime ka sugulastele ja sõpradele, kes kaugel elavad häid pühi soovida...

— Meie saadame neile pühadekaardi... Mina sain möödunud pühadel kolm kaarti... Mina saatsin juba nüüd onule pühadekaardi...

Kokkuvõtte: Ülehomme on urbe-püha. Nädal pärast urbe-püha on kevadepähad. Siis keedame ja värvime mune. Ka saame siis kiikuda. Kevadepühi kutsume ka teiste nimedega: ülestõusmispähad, munapähad, kiigepähad, lihavõtted. Meie saadame ka pühadeks õnne-soovikaarte.

Lehekülgi „mustast raamatust“.

9. I. V kl. poiss L. kiskus IV kl. tüdrukul H. kinda käest suurel vaheajal ja viskas selle koolimaja katusele, kust kättesaamine võimatu, sest puudub nii pikk redel.
10. I. II kl. poisil T-1 löödi vaheajal nina veriseks. Lööjaks oli V kl. poiss S., kes möödaminnes „niisama nalja pärast“ oli katsunud kaasõpilase palet.
11. I. V kl. poisil A-1 on talimüts varnast kadunud. Pika otsimise järele leiti müts ahjupäälselt. Viskajat pole nähtud. Õpilasist pole keegi visanud.
12. I. IV kl. poiss M. pidi koduteel palgi-veo auto alla jääma. Kaasõpilane J. oli ta tõuganud autole ette, kuid märke sõitev auto suutis pidurduda.
13. I. IV kl. tüdruk E. varastas õõsi magamisruumi varnast I kl. tüdruku S. taskust 37 senti raha. Hommikul hiilis poodi ja ostis selle eest kompevekke. Salgas vargust, kuni leiti taskust nimetähtedega taskurätt, kuhu eelmisel õhtul klassijuhataja köitis raha.
14. I. Koduteel peksis III kl. poiss L. ühe talu saunaakna lumekuulidega puruks. Teised poisid olid ka pildunud, kuid „neil oli kõver käsi ja ei tabanud“.
16. I. Õhtusel söögivaheajal hiilis 8 tüdrukut õue. Jalad võeti paljaks ja joosti lumes ring ümber mängumuru.
17. I. Lumes jooksjad kõhivad kõvasti. VI kl. poiss V. rebis IV kl. seinakalendri magamaminnes maha, minnes selleks sihilikult kõrvalklassi.
18. I. Magamistoas kaklesid puuhalgudega kella 22—23 vahel III kl. poiss K. ja V kl. H. Põhjus: neil ei tulnud und nii vara.
19. I. III kl. poiss N. lõhkus oma teatevihu puruks ja pildus tükid põ-

- randale, sest klassijuhataja märkis sinna, et õpilane ei too kooli oma vihke.
20. I. Poiste magamistoast varastati IV kl. õpilasel O.-l rahakott 77 sendiga magamise ajal padja all olevast püksitaskust. III kl. poiss K. tunnistas hiljem, et tema on võtnud, kuid ema kooli tulles salgas teo maha. Ema oli ka kindel, et tema poeg ei võtnud, kuigi süütoendid on olemas.
21. I. Hiljuti värvitud uksele on sinise pliiaitsiga kirjutatud paar „vägisõna“. Kirjutaja teadmata!
23. I. Poiste magamistoas lõhuti lambiklaas. Üks poiss tõugati pääga vastu lampi. Tõukajat pole keegi näinud.
24. I. III kl. poiss K. müüs oma värvikarbi maha ja ostis selle eest paki rahvasuitsu. Ostja, IV kl. poiss M., on raha saanud isa tagant varastatud kaitseliidu püssipadrunitest eest VI kl. poiss H.-lt, kes magamistoa ahjus hommikul kell 5 vaatas järgi, „kas padrun kuumuses ka plahvatab“.
25. I. Klassi prügikastist leiti paar tüdrukute sukki. Kelle omad, kes sinna asetab — ei selgunud!
26. I. Üks lastevanem käis kurtmas, et kojuminevad poisid on tema noore hobuse kaigastega teel hirmutanud peruks.
27. I. Tööõpetuse tunnil lõi V kl. poiss L. klassikaaslasemale A. puukurikaga pähe, kui see tuli kurikat küsima. Tuli arstiabi anda kannatanule.
28. I. Rühm poisse mõnitas toorelt kodutütarde salgakoondust, segasid tööd ega lahkunud enne, kui korrapidaja õpetaja sai jaole.
30. I. Seinakella kapist on võetud kellavõti ära; seda on õhtupoolikul pillutud, kuni üks tüdrukuist korjast üles. Võtjat ja pildujaid pole keegi näinud 50-st internaadiõpilasest.
31. I. Pärast õppetunde leiti väljakäigukoha põrand reostatult...
1. II. Keegi on omavoliliselt VI kl. õpilase K. suusad hoiukohast võtnud ja katki sõitnud. Süüdlane teadmata.
2. II. Poiste magamisruumis on öösel saabastega loobitud mitu nina veriseks ajal, mil päälle keskööd on üks õpilasi tulega läinud klosetti. Loopijaid ei teata; kõik on maganud.
3. II. Hommikul leiti poiste magamistoa kõrvalklass reostatult. Kooliteenija leidis mustavee vannist paari aluspükse. Selgus, et püksid oli pannud ligunema V kl. poiss H.
4. II. Poisid pidasid omavahel sõjaplaani. Otsustati õpetaja X, kes on järjekindlalt poiste ettevõtteid paljastanud, kohalt „välja süüa“. Leiti, et on ainult tarvis vanematele kurta: õpet. X on kuri, kiusab ja ebameeldiv, siis saadetakse kaebusi ja sellest aitab. Salakoosolekut kuulas juhuslikult ka õpetaja X ise

See on ühe kooli uueaasta kroonika — „must raamat“. Kaheldamatult järgneb edaspidistel päevadel jälgijale samasugust. On's need süütud naljad või on kool täiesti käest ära? Ma ei usu, et see on uunikum meie algkoolides. Samalaadseid kurtmisi kuuldu üsna rohkesti. Loomulik, et õpetajad on hädas. Kas me ei tuleks kolleegidele appi! Vähe on kaunitest artiklitest, mis lahkavad kasvatus teoreetiliselt, peavad õpetajaile jutlusi, mis algavad: hää kasvataja peab olema... Palju meid on häid, ja kuidas abistada halbu kasvatajaid? Halva kasvataja koht pole koolis, lausutakse. Aga

seni kui neid on ja paremaid ei tule, tuleb ikkagi mingi abinõu leida. Koolidistsipliin on ju nõrgemaid kohti meie koolides, nagu seda kinnitavad erapooletud vaatlejad. Ulaelu on tihti otse süsteemiks kujunenud. Ja mis õpetajal sellele vastu seada? Õpetaja autoriteet pole nii kõrge, et see rahustaks mässavaid meeli. Lastevanemad nõuavad seni distsipliini, kuni see tema oma last ei riiva. Kahtlustuste puhul ässitavad lapsed veel kooli vastu üles. Mõningad ulakused nõuavad antud olukorras karistusi, kuid nende mõju on näeruväärne ja —

neid halvustatakse avalikult. Koolisundus teeb üksikute interneerimise peagu võimatuks. Isegi internaadist kõrvaldamiseks puuduvad tegelikud võimalused. Olukord kujuneb siis selliseks: mõni kannatanum õpetaja rassib distsipliini hoidmiseks, kuid mõne aasta järgi heidab tüdinuna käega ja astub ka nende hulka, kes on kogenud selle töö tagajärjetust. Sedasi hakkab igaüks hoidma kõrvale ja distsipliin laostub. Pigistatakse silmad kinni ja hiilitakse vastutuspiirkonnast välja, et mis see minu asi!

Õpipoiss.

Vitold Budkovsky

In memoriam.

25. aug. s. a. suri lühikese haiguse järele Petseris end. Võru Seminari ja Võru gümnaasiumide matemaatika-õpetaja Vitold Budkovsky. Sündinud 1886. a. Peterburis, elas ta gümnaasiaastail Siberis, üllõpilasena jälle Peterburis. Pärast ülikooli lõpetamist õppis ühe aasta Tartu ülikooli juures keskkooliõpetajaid ettevalmistavatel kursustel. Õpetaja tegevust algas V. B. Polangenis. Sõja-aastail evakueeriti Polangeni gümnaasium Võrru, säält hiljem Stavropoli linna Kaukaasias. V. B. aga jäi Võrru ja võttis säält energiliselt osa eragümnaasiumi organiseerimisest, olles ka selle esimeseks juhatajaks. Kui avati eestikeelne gümnaasium, jäi V. B. sinna õpetajaks. Kuni 1935. a-ni töötas kadunu Võrus. Siis paigutati ta ümber Tartu vene gümnaasiumi. Käesoleval aastal likvideerus see gümnaasium, nii et V. B-t ähvardas kohata jäämine. Kahtlemata

mõjus teadmatus tuleviku suhtes nõrgendavalt ta tervisele. Augusti lõpus haigestus V. B. raskesti. Kuigi sellal saabus teade, et ta on valitud Valga tööstuskooli õpetajaks, ei tõusnud ta enam voodist ja suikus 25. aug. õhtul igavesele unele.

Matmistalitus toimus 28. aug. Võru ev.-lut. kirikus, kust V. B. põrm saadeti Pindi kalmistule. Kadunut oli ärasaatma tulnud hulk end. kasvandikke, kaasõpetajaid ja sõpru. Oli ju ta sõbralik, südamlik inimene, häa kaasvõitleja. Samuti oli ta meie pere ustav liige, kellest kõigil meil on säilinud parimad mälestused.

Ühingu poolt pandi ka pärg kadunu hauakünkale.

Puhka rahu, armas õpetaja ja kaasvõitleja!

Organisatsiooni teateid.

Tänavusele aastakoosolekule oli saabunud 85 liiget üle kogu maa. Koosoleku avas K. Kisand; juhatajaks valiti Alleks Vallner ja protokollijateks A. Tiru ja E. Küppar.

Ülevaate ühingu tegevusest 1938./39. a. andis esimees J. Käis, kes märkis, et tegevus oli aruandeaastal üsna hoogne ja viljakas. Aktsioon liikmemaksu võlgade korraldamiseks andis küllaldasid tulemusi. Ometi ei ole veel kõik liikmed oma kohustusi täitnud. Ka koguteose „Võru Seminar“ ja raamatu „Isetegevus ja ind. tööviis“ arvel on veel summased saada. Nendest seminari kasvandikest, kes pole seni ühingu tegevusest osa võtnud ja kellele juhatus saatis kirjaliku ettepaneku astuda ühingu liikmeks, on osa juba jaatavalt vastanud.

Seetõttu on paranenud ühingu kassa seis ja näitab esmakordselt ülejääki. Üldse oli väljaminekuid möödunud tegevusaastal Kr. 540.60, kulusid aga Kr. 507.93, seega ülejääk Kr. 32.67.

Kirjastustegevuse aruanne näitas võlgadeta varandust Kr. 735.60. Kirjastuskapitali osamaksud Kr. 987.— on seejuures võlana juba arvestatud.

Toetusfondis on Kr. 244.82, kulusid aruandeaastal ei olnud.

Tegevuskavva võeti järgmised punktid:

1. Organiseerimistöö jätkamine, sest u.10% seminari kasvandikke, kes nüüd tegutsevad õpetajaina, ei ole veel meie ühingu liikmeks.

2. „Teadete“ väljaandmine jätkub senisel kujul. Toimetaja avaldas soovi, et meie pere liikmed saadaksid rohkem kaastööd, eriti sellelt alalt, mis peegeldab „omade“ elu ja tegevust.

3. Suvine kokkutulek 1940. a. oleks ühtlasi ka ühingu 10 a. tegevuse tähistamiseks. Sel puhul ilmuks ka „Teadete“ juubelinumber suurendatud kujul.

4. Kuna õpperaamatute turu ümberkorraldamise tõttu ei ole praegu just soodus aeg uute käsiraamatute kirjastamiseks, siis ei saa eeloleval aastal veel asuda suuremate kavatsuste teostamisele (näit. emakeele tööraamatu väljaandmisele). Küll aga võiks ilmuda ühingu kirjastusel veel käesoleval sügisel Joh. Käis'i koostatud uus töövahend — liikuv-harjutustik emakeele alal 1. ja 2. õppeaastale, nimega „O m a l j õ u l“. See kavatsus kiideti koosoleku poolt hääks.

5. Omavaheliste sõprusringide organiseerimine, millest oli kõnet juba möödunud aastal, peaks teoks saama. See tähendaks, et naabruses elavad ühingu liikmed koguneksid mõnel vabal hetkel kord ühe, kord teise kaasvõitleja poole „külla“. See oleks väga ilus komme, mida üsna hästi tuntakse näit. Soomes.

6. Matkade korraldamine oleks soovitatav eeloleval suvel. Seda võiks teha ka väiksemate, 5—6-liikmeliste gruppidega.

Kõik need punktid võeti üksmeelselt vastu.

Tulusid loodetakse 1939./40. a. saada: liikmemaksuna Kr. 350.—, toetusfondi Kr. 90.— ja kirjastuskapitali Kr. 150.—. Suuremaks kuluks on eelarves „Teadete“ trükkimine ja ekspeditsioon — Kr. 200.—.

Juhatus, revisjonikomisjon ja aukohtus valiti endises koosseisus tagasi.

Aastakoosoleku järele oli sama päeva õhtul ühine koosviibimine ettekannete ja teelauaga. K. L a a n e jutustas lõbusas toonis oma mälestusist kokkupuuteil „omadega“ igas kodumaanurgas. V. P i i r a n d ja A. U d r a s, keda juba seminaripäevil nähti ühiselt klaveri taga, täiendasid kava muusikalise ettekandega.

Muud teated ilmuvad järgmises numbris.